

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 37

ביאור על זה

Explicación de este [discurso]

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/shir-hashirim/37/

1 ביאור על זה

Una explicación de este [discurso].

2 הנה כתיב והחיות רצוא ושוב שיש ב' מיני עבודה מלמטה למעלה בעבודת האדם בחי' רצוא ובחי' שוב. בחי' רצוא נק' חותם הבולט ובחי' שוב נק' חותם השוקע.

Ahora bien, está escrito: “Y los seres vivientes corrían y volvían”. Esto significa que hay dos tipos de servicio de abajo hacia arriba en el servicio divino de la persona: el nivel de “correr” (ratzó) y el nivel de “volver” (shov). El nivel de ratzó se llama sello sobresaliente, y el nivel de shov se llama sello hundido.

ופי' בחי' רצוא היא אהבה ורשפי אש בתשוקה והוא הגתלות האהבה המסותרת ממטה למעלה מישראל לא"ס ב"ה

El significado del nivel de ratzó es el amor y las “llamaradas de fuego” del anhelo; es la revelación del amor oculto, que asciende de abajo hacia arriba, de Israel por el Infinito (Ein Sof), bendito sea.

וזהו ענין כאברהם שקראו הר כמו הר הבולט מן מישור הארץ כמ"כ [כמו כן] התשוקה הנ"ל שרוצה לצאת מנרתקו זהו בחי' בליטה ונקרא חותם הבולט.

Este es el significado de “como Avraham, que lo llamó montaña”: así como una montaña sobresale del terreno llano, también el anhelo mencionado antes, que quiere salir de su envoltura, es el nivel de sobresalir y se llama sello sobresaliente.

3 והנה עד"מ כשמדפיסים בחותם הבולט על השעוה נעשה בהשעוה חותם שוקע. כך על ידי בחי' אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שבבחי' רצוא שהוא בבחי' חותם בולט והוא בחי' יש מי שאוהב כו'

Ahora bien, a modo de analogía: cuando se imprime un sello en relieve sobre cera, se forma en la cera un sello hundido. Así también, mediante el despertar desde abajo (isarusa dilesata) que corresponde al nivel de ratzó, que tiene la forma de un sello en relieve y es el nivel de “hay quien ama”, etc.,

ע"ז נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה בחי' חותם שוקע והיינו שנמשך מה התגלות והמשכת אורות בכלים. וכמו שיתבאר.

por medio de esto se atrae desde arriba un despertar desde arriba (isarusa dile'eila), el nivel de un sello hundido; es decir, se atrae de esto una revelación y una atracción de luces en vasijas, como se explicará.

וזהו ענין הר ההר הר ע"ג [על גבין] הר (ועיין בפי' משפטים) (ק"ט ב') ובז"ה [ובזהר הרקיע] שם כי חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א הם נקרא הרים

Este es el significado de Hor HaHar, “una montaña sobre una montaña” (véase la parashá Mishpatim [en el Zohar], 109b, y el Zohar HaRakia allí): pues Jésed, Guevurá y Tiféret de Zeir Anpín son llamados “montañas”;

אמנם נה"י [נצח הוד יסוד] דאימא נקרא הרים ע"ג [על גבין] הרים כו' וכ"כ [וכן כתב] בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בישעיה ע"פ כי ההרים ימושו

mientras que Nétzaj, Hod y Yesod de Ima son llamados “montañas sobre montañas”, etc. Y así está escrito en el Likkutei Torah del Arizal sobre Isaías, acerca del versículo “Pues las montañas se apartarán”.

ולכן א"ש [אתי שפיר] שהר ההר נק' חותם שוקע שמלמעלה שנה"י [שנצח הוד יסוד] דאימא הם לבוש וכיסוי להמוחין והם מתלבשים בז"א ועיין בזהר בשלח (ד"נ סע"א [סוף עמוד א]) בענין עד לא אשתקע אורא דכ"א.

Por lo tanto, se entiende que Hor HaHar es llamado el sello hundido de arriba, pues Nétzaj, Hod y Yesod de Ima son una vestimenta y una cobertura para el intelecto (mojin), y se revisten en Zeir Anpín. Véase el Zohar, Beshalaj (folio 50, final del lado a), acerca de “antes de que se hundiera el aire puro”.

ואפשר שייך ג"כ לבחי' חותם שוקע ועמ"ש עוד בענין הר ההר בד"ה נשא את ראש בני גרשון משא"כ ע"י העבודה הב' שמלמטה למעלה בחי' שוב

Es posible que esto también corresponda al nivel del sello hundido. Véase además lo escrito acerca de Hor HaHar en el discurso que comienza “Haz el censo de los hijos de Gershón”. En cambio, mediante el segundo servicio, de abajo hacia arriba, el nivel de shov,

היינו ביטול הרצון בתכלית ונפשי כעפר ירא' בושט זהו בחי' חותם השוקע שמלמטה ועי"ז נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה בחי' חותם בולט

es decir, la anulación completa de la voluntad, y “mi alma [sea] como el polvo”, el temor de la vergüenza: este es el nivel del sello hundido de abajo. Y mediante esto se atrae desde arriba un despertar desde arriba, el nivel de un sello en relieve,

דהיינו התגלות אור א"ס שלא בהתלבשות כלל כמו שיהיה לעתיד דכתיב ולא יכנף כו' עין בעין כו' es decir, una revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que no está revestida en absoluto, como será en el futuro, según está escrito: “Y [tu Maestro] no estará oculto”, etc., [y] “ojo a ojo”, etc.:

התגלות אלקות וזהו ג"כ בחי מצות ל"ת [לא תעשה] וכנודע של"ת [שלא תעשה] גדלה מעלתן מבחי עשה כי ל"ת [לא תעשה] הם מבחי י"ה ומ"ע [ומצות עשה] ו"ה.

una revelación de la Divinidad. Este es también el nivel de los preceptos prohibitivos, pues es sabido que los preceptos prohibitivos son de mayor rango que los preceptos positivos, porque los prohibitivos corresponden al nivel de yud-hei, y los preceptos positivos, al de vav-hei.

דהנה נודע ד' אותיות הוי' יוד בחי חכמה בחי צמצום וביטול כמו נקודה והוא בחי יראה עילאה יראה פנימית יראה בושט.

Pues es sabido que, entre las cuatro letras de Havaiá, la yud corresponde al nivel de Jojmá (sabiduría), al nivel de tzimtzum (contracción) y de autoanulación (bitul), como un punto; y corresponde al temor superior, al temor interior, al temor reverencial.

ה' בינה המשכת אהבה עילאה וזהו דחילו ורחימו וענין ו"ה ו' אהבה זוטא ה' יראה תתאה וזהו רחימו ודחילו נמצא ל"ת [לא תעשה] שהם מבחי י"ה י' ביטול במציאות כו'

La hei es Biná (entendimiento), donde se hace descender el amor superior; y esto es “temor y amor” (dejilu urejimu). En cuanto a vav-hei: la vav es el amor menor y la hei es el temor inferior; y esto es “amor y temor” (rejimu udechilu). De ello resulta que los preceptos prohibitivos, que corresponden al nivel de yud-hei, son la yud, la anulación de la existencia, etc.

(ועוד יובן מענין זה ענין חותם שוקע שמלמטה שממשיך מבחי גבוה יותר שהרי ע"י אהבה זוטא דבחי ו' חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאצילות בחי הרים חותם בולט ממשיכים מלמעלה מבחי בינה ה' ראשונה אהבה רבה חותם שוקע

(De esto también puede comprenderse el asunto del sello hundido desde abajo, que hace descender algo de un nivel superior. Pues mediante el amor menor, que corresponde al nivel de la vav — Jésed, Guevurá y Tiféret de Atzilut, el nivel de las “montañas”—, un sello prominente, se hace descender desde arriba, del nivel de Biná, la primera hei: el gran amor, un sello hundido;

אבל יראה תתאה חותם שוקע שרשה ביראה עילאה אבא עילאה שנק' חותם בולט לגבי בינה וזהו בחכמה יסד ארץ אבא יסד ברתא וכוונן שמים בתבונה כו' וכמ"ש לקמן בענין אשה מזרעת תחלה)

pero el temor inferior, un sello hundido, tiene su raíz en el temor superior, Abba supremo, que es llamado sello prominente en relación con Biná. Este es el significado de “Con Jojmá fundó la tierra” (“Abba fundó a la hija”) “y estableció los cielos con entendimiento”, etc. Y como se explicará más adelante respecto del asunto de “[si] la mujer emite semilla primero”).

והנה להמשיך מבחי' א"ס שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] אי אפשר רק ע"י ביטול היש שהוא בחי' שקיעה מלמטה שע"י נעשה התגלות וכליטה מ למעלה עין בעין כו'

Ahora bien, hacer descender algo del nivel del Ein Sof, que está por encima de las Diez Sefirot, es imposible salvo mediante la anulación del yesh (el ser), que corresponde al nivel de hundimiento desde abajo. Por medio de esto se produce desde arriba una revelación y una prominencia, "ojo a ojo", etc.

וזהו ענין הלי"ת [הלא תעשה] כי זהו הכלל דס"ט"א [דס"ט"א אחרא] הכל בחי' יש ודבר ולכן ע"י מצות ל"ת [לא תעשה] לא תלבש שעטנז מבטל היש וכו' אתכפ"א ס"ט"א [ס"ט"א אחרא]

Este es el significado de los preceptos prohibitivos. Pues esta es la regla: la sitra ajra (el otro lado) es enteramente del nivel de yesh, de ser "algo". Por lo tanto, mediante un precepto prohibitivo, "No vestirás shaatnez", se anula el yesh, etc., y la sitra ajra queda sometida.

וכן באדם ביטול עצמותו הן ולא שוין בחי' שקיעה ממילא נעשה מלמעלה בחי' בליטה התגלות אור א"ס ולא יכנף עוד כו'.

Así también en la persona: la anulación de su propio ser, de modo que el "sí" y el "no" sean iguales para ella, corresponde al nivel de hundimiento; como consecuencia, se produce desde arriba el nivel de prominencia, una revelación de la Luz Infinita, "y ya no se ocultará tu Maestro", etc.

אכן ע"י בחי' אהבה וקיום מ"ע [מצות עשה] לא יוכלו להמשיך מלמעלה מהשתלשלות כי אהבה הוא ג"כ בבחי' יש וכלי

Sin embargo, mediante el nivel del amor y el cumplimiento de los mandamientos positivos, no se puede atraer desde más allá de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), pues el amor también pertenece a la categoría de yesh y de vasija.

לכן ממשיכים מלמעלה ג"כ התגלות אורות בכלים אשר הכלים מלבישים להאורות וזהו בחי' חותם שוקע שמלמעלה כנ"ל.

Por lo tanto, lo que se atrae desde Arriba es asimismo una revelación de luces en vasijas, donde las vasijas revisten las luces; y este es el nivel del sello hundido desde Arriba, como se mencionó antes.

וזהו זוכר חסדי אבות אבות היינו או"א [אבא ואימא] ומביא גואל לבני בניהם היינו נה"י [נצח הוד יסוד] כי בניהם היינו חג"ת [חסד גבורה תפארת] ובני בניהם היינו נה"י [נצח הוד יסוד] (עיין בזהר ר"פ שמיני דל"ו סע"א [סוף עמוד א] ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם)

Esto es [lo que significa] “que recuerda las bondades de los padres”: “los padres” son Aba e Ima; “y trae un redentor para los hijos de sus hijos”: esto es Nétzaj, Hod y Yesod, pues “sus hijos” son Jé-sed, Guevurá y Tiféret, y “los hijos de sus hijos” son Nétzaj, Hod y Yesod (véase el Zohar al comienzo de Parshas Shemini, folio 36, final del lado a, y el Mikdash Melech allí);

למען שמו היינו מל' נמצא זהו ענין התלבשות אור א"ס בע"ס [בעשר ספירות] דאצי" מאו"א [מאבא ואימא] עד מלכות.

“por amor a Su Nombre”: esto es Maljut. Resulta que esto es el revestimiento de la Luz Infinita (Or Ein Sof) en las diez Sefirot de Atzilut, desde Aba e Ima hasta Maljut.

וזהו באהבה ב' אהבה דהיינו שע"י האהבה מלמטה למעלה נמשך מלמעלה ג"כ אהבה להיות האהבה דוחקת שיומשך אור א"ס להתלבש בע"ס [בעשר ספירות].

Y esto es [lo que significa] “con amor” (be’ahavah): beis ahavah, dos amores; es decir, mediante el amor que asciende desde abajo, también se atrae amor desde Arriba, de modo que el amor apremia para que la Luz Infinita sea atraída y se revista en las diez Sefirot.

4 וזהו כמים הפנים כ"ו וזהו ואהבת ב"פ [ב' פעמים] אור שע"י גילוי אור האהבה המסותרת מלמטה למעלה נמשך מלמעלה אור אהבה עליונה וכן ע"י קיום מ"ע [מצות עשה]

Este es [el significado de] “Como en el agua, el rostro...”, etc. Y por eso ve’ahavta (“amarás”) equivale numéricamente a dos veces or (“luz”): mediante la revelación de la luz del amor oculto, de abajo hacia arriba, se atrae desde arriba una luz de amor supremo. Del mismo modo, mediante el cumplimiento de los mandamientos positivos,

כמו שע"י צדקה מעורר מלמעלה ג"כ רחמנות וצדקה כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים שמצד עצמות המאציל אין שייך שום מדה

así como mediante la caridad también se despiertan desde arriba compasión y caridad: “A quien tiene compasión de las criaturas, se le muestra compasión desde el Cielo”. Pues desde la perspectiva de la esencia del Emanador no se aplica atributo alguno,

כי לאו דאית לך צדק ידיעא כו' רק ע"י אתעדלית [אתערותא דלתתא] נמשך מלמעלה מדות הנ"ל אורות בכלים:

pues “no es que Tú tengas una justicia conocida”, etc. Solo mediante un despertar desde abajo se atraen desde arriba los atributos mencionados, como luces en vasijas.

5 ב אמנם ע"י קיום מצות ל"ת [לא תעשה] ובטול היש בחי' שקיעה שמלשמה נמשך מזה מלמעלה ג"כ שלא בדרך השתלשלות בבחי' גילוי וכליטה

2. Sin embargo, mediante el cumplimiento de los preceptos prohibitivos y la anulación del yesh — el nivel de hundimiento desde abajo—, se atrae desde arriba algo que tampoco sigue la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), sino que se manifiesta y sobresale.

וכמו שמבואר בע"ח [בעץ חיים] שיש ב' בחי' העלאות היינו עליית העולמות בשבת הוא שפנימית עולם התחתון עולה ומלביש עולם העליון וחיצוניות עולם העליון נמשך לפנימי [לפנימיות / לפנימית] עולם התחתון

Como se explica en Etz Chaim, hay dos tipos de elevación. [La primera es] la elevación de los mundos en Shabat, en la que la dimensión interior (pnimiut) del mundo inferior asciende y se reviste del mundo superior, mientras que la dimensión exterior (jitsoniut) del mundo superior desciende a la dimensión interior del mundo inferior.

והיינו מחמת כי ההעלאה מעולם התחתון הוא ע"י אהבה בחי' בליטה ולא בבחי' ביטול ממש לכן נמשך מלמעלה בחי' שקיעה להתלבש בתוך פנימית עולם התחתון בבחי' צמצום.

Esto se debe a que la elevación desde el mundo inferior se produce mediante el amor, el nivel de sobresalir, y no mediante una verdadera anulación; por eso, lo que desciende desde arriba es el nivel de hundimiento, para revestirse dentro de la dimensión interior del mundo inferior mediante una contracción (tzimtzum).

אבל יש עוד העלאה בחי' מ"ן [מ"ן נוקבין] בבחי' עיבור בבטן אימא תלת כלילין גו תלת היינו שנתבטל ממהותו לגמרי בחי' שקיעה ונכלל בעליון ממש ונמשך מזה מ"ד [מ"ן דוכרין] המשכת מוחין חדשים

Pero hay otra clase: la elevación de máyin nukvin (aguas femeninas) en forma de gestación (ibur) en el vientre de Ima, “tres incluidas dentro de tres”; es decir, se anula por completo en cuanto a su propio ser —el nivel de hundimiento— y queda incluida en el nivel superior mismo. De ello descienden máyin dujrin (aguas masculinas): una atracción de nuevos mojin.

וזהו ענין יצ"מ [יציאת מצרים] כי גלות מצרים היה בבחי' עיבור ונעשה הגאולה ויצ"מ [ויציאת מצרים] מוחין חדשים [ועי בפע"ח [בפרי עץ חיים]] (שער כ"א פ"א) שהם מוחין עליונים מאד מאד כו'

Este es el significado del Éxodo de Egipto. Pues el exilio en Egipto se encontraba en un estado de gestación, y la redención y el Éxodo de Egipto se produjeron mediante nuevos mojin (véase Pri Etz Chaim, Sha'ar 21, capítulo 1), que son mojin extraordinariamente elevados, etc.

וגם באו שלא בהדרגה משא"כ בשום פעם אחרת רק במדרגה כו' ע"ש ועמ"ש לעיל בד"ה קול דודי בפי' שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה

Además, llegaron sin gradualidad, a diferencia de cualquier otra ocasión, en que solo llegan paso a paso, etc. Véase allí. Y véase lo escrito arriba, en el discurso que comienza “La voz de mi amado”, en la explicación de “el Rey de reyes de reyes, el Santo, bendito sea, se reveló a ellos”.

ועוד שיצ"מ [שיציאת מצרים] וק"ס [וקריעת ים סוף] גילוי הנסים בשינוי הטבע לגמרי בשמים ובארץ בחי' חותם בולט שהוא ההפך מבחי' אותותינו לא ראינו כו'

Además, el Éxodo de Egipto y la Partición del Mar fueron una revelación de milagros que alteraron por completo la naturaleza, tanto en los cielos como en la tierra: el nivel del sello en relieve, opuesto al nivel de “No hemos visto nuestras señales”, etc.

וזהו אשה מזרעת תחלה יולדת זכר היינו כשההעלאה ממטה למעל' [למעלה / למעלה] הוא בבחי' שקיעה כנודע יסוד דנוק' [דנוקבא] שוקע

Y este es el significado de “[si] la mujer emite semilla primero, da a luz un varón”: es decir, cuando la elevación desde abajo hacia arriba se produce mediante el hundimiento, como es sabido que el Yesod de Nukvá está hundido,

אזי יולדת זכר שנמשך מלמעל' [מלמעלה] בחי' בליטה ולהיפך איש מזריע תחלה ממטה למעלה בחי' בליטה ע"י אהבה יולדת נקבה מלמעלה בחי' שקיעה המשכת אורות בכלים

entonces “ella da a luz un varón”: el nivel de protrusión es atraído desde arriba. Por el contrario, [si] “el hombre emite semen primero”, de abajo hacia arriba, el nivel de protrusión mediante el amor, “ella da a luz una mujer”: desde arriba, el nivel de hundimiento, una atracción de luces dentro de vasijas.

(בענין חותם שוקע וחותם בולט שמלמעלה י"ל [יש לומר] כי הנה ע"י תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן ממשיכים מבחי' כתר אך מ"ע [מצות עשה] שהן מבחי' ו"ה היינו ז"ת [ז' תחתונות] דא"א ולפי שהן מתלבשים באצ"י כי א"א [אבא ואימא] מלבישים חו"ג [חסד וגבורה] דא"א כו'. ולכן נקרא חותם שוקע.

(En cuanto al sello hundido y al sello prominente de arriba, puede decirse que, mediante las 613 mitzvot de la Torá y las siete mitzvot rabínicas, se atrae desde el nivel de Kéter (la Corona). Pero los mandamientos positivos, que corresponden al nivel de vav-hei, son las siete inferiores [Sefirot] de Arij Anpín; y, puesto que están investidas en Atzilut, pues Aba e Ima revisten Jésed y Guevurá de Arij Anpín, etc., por eso se los llama un sello hundido.

אמנם ה"ת [הלא תעשה] שהן מבחי' ו"ה היינו ג"ר [ג' ראשונות] דא"א שאינם מתלבשים כלל לכן נקרא חותם בולט כו' ולפמשנ"ת [ולפי מה שנתבאר] בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה בענין מצות ל"ת [לא תעשה] ומ"ע [ומצות עשה] שהמ"ע [שהמצות עשה] ממשיכין האור מז"ת [מז' תחתונות] דע"י [דעתיק יומין] והל"ת [והלא תעשה] ממשיכין מג"ר [מג' ראשונות] דע"י [דעתיק יומין].

Sin embargo, las prohibiciones, que corresponden al nivel de yud-hei, son las tres primeras [Sefirot] de Arij Anpín, que no están revestidas en absoluto; por eso se las llama un sello prominente, etc. Y [esto concuerda] con lo explicado en el Biur sobre "Soy negra, pero hermosa", acerca de los mandamientos prohibitivos y positivos: los mandamientos positivos atraen la luz de las siete inferiores [Sefirot] de Atik Yomin, y las prohibiciones la atraen de las tres primeras [Sefirot] de Atik Yomin.

והנה איתא בע"ח [בעץ חיים] שער א"א (פרק א' ב') שז"ת [שז' תחתונות] דעתיק מתלבשין תוך א"א והוא מושג ונודע אצלנו ע"ח [עץ חיים] וא"א

Ahora bien, se afirma en Etz Chaim, Sha'ar Arij Anpín (capítulos 1 y 2), que las siete Sefirot inferiores de Atik están revestidas dentro de Arij Anpín, y que este puede ser comprendido y conocido por medio de Arij Anpín;

אך ג"ר [ג' ראשונות] דעתיק א"א שיתלבשו תוך א"א. וזהו ענין רישא דלא אתיידע כי אפילו א"א עצמו לא ידע ליה יעו"ש [יעויין שם].

pero las tres primeras Sefirot de Atik no pueden estar revestidas dentro de Arij Anpín. Este es el significado de "la cabeza que no es conocida", pues ni siquiera Arij Anpín mismo la conoce. Véase allí.

6 ונודע דבחי עתיק הוא מבחי מלי דא"ס ובחי א"א הוא שרש הנאצלים וא"כ ז"ת [ז' תחתונות] דעתיק זהו ההארה מא"ס הנמשך ומתלבש עכשיו בשרש הנאצלים.

Ahora bien, es sabido que el nivel de Atik proviene del nivel de Maljut del Infinito (Ein Sof), y que el nivel de Arij Anpín es la raíz de los emanados. Si es así, las siete sefirot inferiores de Atik son la irradiación del Infinito que desciende y se inviste ahora en la raíz de los emanados.

אכן ג"ר [ג' ראשונות] דעתיק שאי אפשר שיתלבשו תוך א"א היינו האור מא"ס מה שאינו נמשך ומתלבש עכשיו כלל אפילו בשרש האצילות.

Pero las tres sefirot superiores de Atik, que no pueden investirse dentro de Arij Anpín, son la luz del Infinito que ahora no desciende ni se inviste en absoluto, ni siquiera en la raíz de Atzilut.

7 ולעתיד יהיה גילוי בחינה זו זהו הנקי חותם בולט. ועי"ל [ועוד יש לומר] ועיקר ר' עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] בכוונת ק"ש [קריאת שמע] שהמדרגה היותר עצומה שאפשר להמשיך מוחין עכשיו הוא מחיצוניות עתיק כו'.

En el tiempo futuro se revelará este nivel; esto es lo que se llama el sello sobresaliente. También puede decirse —y esta es la explicación principal— de acuerdo con lo escrito en Pri Etz Chaim acerca de la intención de la lectura del Shemá: el nivel más sublime del cual es posible atraer ahora los mojin proviene de la dimensión exterior de Atik, etc.

משא"כ פנימית עתיק הוא סתום וגנוז ולכן פנימית יסוד עתיק זהו בחי חותם בולט וזהו שיתגלה רק לעתיד וע"ז נאמר וברית שלומי לא תמוט כו'

en cambio, la dimensión interior de Atik está sellada y oculta. Por lo tanto, la dimensión interior de Yesod de Atik es el nivel del sello sobresaliente, y esto es lo que se revelará únicamente en el tiempo futuro; acerca de esto está dicho: "Y Mi pacto de paz no será removido", etc.

ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] בזהר ח"א [חלק א'] (בדי ד' סע"ב [סוף עמוד ב]) בד"ה ועלאת בח"י עלמין כו' ובפ' בא (בדף מ' ע"ב).

Véase el comentario del Ramaz sobre el Zohar, Parte I (folio 4, final del lado b), acerca del pasaje que comienza "Y entró en los dieciocho mundos", etc., y en la parashá Bo (folio 40, lado b).

עו"ל [עוד יש לומר] בזה עפ"י [על פי מה שכתוב] במ"א בענין וקבל היהודים כו' מה ראו כו' שם נזכר ג"כ מענין אשה מזרעת תחלה והוא בד"ה חיי אינש.

También puede explicarse de acuerdo con lo escrito en otro lugar acerca del asunto de “Y los judíos aceptaron”, etc., [y] “¿Qué vieron?”, etc.; allí también se menciona el asunto de “la mujer emite semilla primero”. Se encuentra en el discurso que comienza “Chayei Inash”.

ועי"ן מ"ש הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] בספר מבוא שערים שער שלישי ח"ב [חלק ב'] פ"ב [פרק ב'] וזהו ענין השני חותמות כחותם על זרועך כחותם על לבך תפילין של יד ותפילין של ראש:

Véase también lo que escribió Rabí Jaim Vital en el libro Mavo She'arim, Sha'ar 3, Parte 2, capítulo 2. Este es el significado de los dos sellos: “como un sello sobre tu brazo” [y] “como un sello sobre tu corazón”: los tefilín de la mano y los tefilín de la cabeza.

8 ג ויובן בהקדים מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל אות שאין גויל מוקף לה מארבע רוחותיה פסולה כי ענין האותיות הוא לשון אתא שבא דבר חדש והתהוות חדשה

3. Esto se comprenderá introduciendo primero la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria: “Toda letra que no está rodeada de pergamino por sus cuatro lados es inválida”. Pues el concepto de las letras (otiyot) deriva del término atá, “vino”: [significa] que algo nuevo viene a existir, una nueva creación;

דהיינו שיתהווה מבחי' חסד דאצילות יהי רקיע או שיתהווה מחכמה מדות נקי' אותיות כמ"כ [כמו כן] שיתהווה מלמעלה מן הדעת בחי' חכמה נקי' ג"כ אותיות

es decir, que de Jésed del Mundo de Atzilut llegue a existir “Que haya un firmamento”, o que los atributos emocionales lleguen a existir a partir de Jojmá: a esto se lo llama “letras”. Del mismo modo, que el nivel de Jojmá llegue a existir a partir de lo que está por encima de Daat (conocimiento) también se llama “letras”.

אך שם הוא רק בבחי' שערות שאין ערוך לעצמותו כלל כמו שאם חותך השער אין נוגע למהותו כלל ולא איכפת ליה כלל רק אעפ"כ [אף על פי כן] השערות הוא המשכה כל שהוא ממהותו.

Pero allí esto se da únicamente a modo de cabellos, que no guardan comparación alguna con su esencia: así como cuando uno se corta el cabello, ello no afecta en absoluto su ser y no le importa en absoluto. Sin embargo, los cabellos son una tenue extensión de su ser.

9 וזהו אבא יונק ממזל ח' בחי' שערות כו'. ומקור שרשן הוא בחי' גלגלתא לבנונית חסד דעתיק ומשם נמשך הארת שערות שיתהוה מזה בחי' חכמה דאצילות ראשית ומקור השתלשלות

Esto explica [por qué] Aba recibe su sustento del octavo mazal, el nivel de los cabellos, etc. La fuente de su raíz es el nivel del cráneo (gulgalta), la blancura, el Jésed de Atik; y de allí se extiende la irradiación de los cabellos, de modo que de ella llega a existir el nivel de Jojmá de Atzilut, el comienzo y la fuente de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut).

כמו כן באדם הגלגלת בעצם היא לבנה ומקפת על המוחין ומשם צומח שערות (ועיין מזה בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ה ויש בחי' שערות מעולין כו' ויש בחינה אחרת כו' וזה נתבאר במבוא שערין ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ט)

Así también sucede en el ser humano: el cráneo es blanco en su propia sustancia, rodea el cerebro y de él crecen los cabellos. (Véase al respecto Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, capítulo 5: «Y hay un nivel de cabellos [que es] superior», etc., «y hay otro nivel», etc.; esto se explica en Mavo She'arim, Sha'ar 3, Parte 2, final del capítulo 9.)

וזהו ענין סופר וספר פ"י סופר היא חכמ' [חכמה] ראשי' [ראשית] ומקור ההשתלשלות שמאתו בא האותיות והתהוות חדשות בספר שהוא בינה ונקרא פתוחי חותם כשנבקע יסוד אימא נפתח ונתגלה בחי' אותיות המדות

Este es también el sentido de sofer y sefer («escriba» y «libro»). Es decir, sofer es Jojmá, el comienzo y la fuente de la cadena descendente de los mundos, de la que llegan al sefer, que es Biná, las letras y nuevas existencias. Y se la llama «grabados de un sello» (pittujei jotam): cuando se abre el Yesod de Ima, se abren y se revelan las letras de los atributos emocionales.

(כאן מדבר בענין ההמשכה מחו"ב [מחכמה ובינה] לז"א ע"י אותיות שלכן הלבנונית הסובל האותיות זהו בחי' חכמה כו' ולעיל דיבר בהמשכה מכתר לחו"ב [לחכמה ובינה] ע"י אותיות שהלבנונית הוא גלגלתא דא"א כו' ועיין ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' שופטים)

(Aquí se habla de la extensión de Jojmá y Biná a Zeir Anpín por medio de letras; por eso, la blancura que sostiene las letras es el nivel de Jojmá, etc. Más arriba se habló de la extensión de Kéter a Jojmá y Biná por medio de letras, donde la blancura es el cráneo de Arij Anpín, etc. Véase también el Raaya Mehemna, Parshas Shoftim

(דער"ה א') גבי גרמין בנויין על מוחא כו' אינון חיורין כו' וכתבא אוכמא לא אשתמודע אלא מגו חוורא כגוונא דאורייתא כו'

(folio 275a), acerca de «huesos construidos sobre el cerebro», etc.: «son blancos», etc., «y la escritura negra solo se reconoce sobre el fondo blanco, como la Torá», etc.

ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם דחוורו ואוכמא הם חו"ב [חכמה ובינה] כו' וכמו עצמיות השכל הוא נושא וסובל את האותיות שנתהוו בו כשנמשך השכל בהשגה והבנה כו'

Y en el comentario del Ramaz allí: la blancura y lo negro son Jojmá y Biná, etc. Esto se asemeja a la esencia del intelecto, que lleva y sostiene las letras que cobran existencia en su interior cuando el intelecto se extiende hacia la comprensión y el entendimiento, etc.,

וכמ"ש במ"א וזהו שבינה נקרא ספר בחי' אותיות וחכמה סופר ראשית ומקור כו' בחי' חוורו. como está escrito en otro lugar. Por eso Biná es llamada sefer, el nivel de las letras, y Jojmá, sofer, el comienzo y la fuente, etc., el nivel de la blancura.

10 וכן נתבאר בביאור ע"פ ועשית ציץ בפי תצוה גבי ופתחת עליו פתוחי חותם. ובע"ה [ובעץ חיים] שער כ"ה דרוש ה' בענין ת"ת [תפארת] דאימא שנעשה כתר לז"א כתב

Esto también se explica en el Biur sobre "Y harás un tzitz", en Parashat Tetzavé, a propósito de "Y grabarás en él grabados de sello". Y en Etz Chaim, Sha'ar 25, Drush 5, respecto de la Tiféret de Ima que se convierte en el Kéter de Zeir Anpín, escribe:

כי כל בחי' אימא לובן ורחמים בערך ז"א ורישא חוורא דגלגלתא היא לבנונית ת"ת [תפארת] דתבונה כו' que todo aspecto de Ima es blancura y misericordia en relación con Zeir Anpín, y que la cabeza blanca del cráneo es la blancura de la Tiféret de Tevuná, etc.;

ועד"ז תבין בא"א כו' ע"ש א"כ לפ"ז [לפי זה] י"ל [יש לומר] דספר דהיינו בינה כולל הגויל הלבן שהוא בחי' חוורא דגלגלתא שמת"ת [שמתפארת] דאימא

"y del mismo modo comprenderás [esto] en Arij Anpín", etc. Véase allí. Si es así, entonces puede decirse que el sefer, es decir, Biná, incluye el pergamino blanco, que es el nivel de la blancura del cráneo proveniente de la Tiféret de Ima,

וגם כולל האותיות שנמשכים מיסוד דאימא כו' וסופר שהוא ח"ע [חכמה עילאה] היא למעלה מבי בחי' דספר דחוורא ואוכמא.

y también incluye las letras, que se extienden desde el Yesod de Ima, etc.; y el sofer, que es la Jojmá superior (Jojmá Ilaá), está por encima de ambos aspectos del sefer, el blanco y el negro.

11 וע"ד שנתבאר במ"א בענין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה לפי ששרשם מח"ע [מחכמה עילאה] שנק' סופר שלמעלה מבחי' תשב"כ [תורה שבכתב] שנק' ספר

Esto sigue la línea de lo explicado en otro lugar acerca de "Las palabras de los Escribas (soferim) me son más apreciadas que el vino de la Torá": pues su raíz está en la Jojmá superior, llamada sofer, que está por encima del nivel de la Torá Escrita, llamada sefer.

והרי תשב"כ [תורה שבכתב] שנקרא ספר יש בה חוורא ואוכמו כנ"ל שכל אות שאינו מוקף גויל כו'

Ahora bien, la Torá Escrita, llamada sefer, contiene blanco y negro, como se mencionó antes: toda letra que no esté rodeada de pergamino, etc.

וצ"ל דסופר הוא למעלה מזה והיינו כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דרישא חוורא דגלגלתא הוא לבנונית ת"ת [תפארת] דתבונה וא"כ ח"ע [חכמה עילאה]

Por lo tanto, debe decirse que sofer está por encima de esto. Es decir, como está escrito en Etz Chaim, la cabeza blanca del cráneo es la blancura de la Tiféret de Tevuná; por consiguiente, la Jojmá superior,

שהוא בחי' סופר הוא למעלה מבחי' זו ואפשר לבאר זה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] ע"פ שחורה אני ונאווה שבחי' ספר היא בחי' מקור האור המקיף שלמעלה מבחי' נהורא חוורא ונהורא אוכמא כו'

que es el nivel de sofer, está por encima de este nivel. Esto puede explicarse según lo escrito acerca de "Soy negra, pero hermosa": el nivel de sefer es el nivel de la fuente de la luz circundante, que está por encima del nivel de la "luz blanca" y la "luz negra", etc.

ע"ש וזהו ענין האותיות שבתפילין והגויל כי ד' פרשיות הם המשכת ד' מוחין קדש לי כל בכור חכמה להיות נמשך ומתגלה למטה בחי' חכמה

Véase allí. Este es el significado de las letras de los tefilín y del pergamino. Pues los cuatro pasajes son la transmisión de los cuatro mojin: "Conságrame todo primogénito" corresponde a Jojmá, de modo que el nivel de Jojmá pueda transmitirse y revelarse abajo,

כדכתיב למען תהיה תורת ה' בפִּיךְ אני המשנה המדברת בפִּיךְ עוסק בתורה לשמה להמשיך לה אורות בכלים.

como está escrito: “para que la Torá de Havaiá esté en tu boca”; “Yo soy la Mishná que habla en tu boca”. [Uno] se dedica a la Torá por ella misma, para transmitirle luces en vasijas.

והיה כי יביאך מוח בינה כו' והגויל הלבן המקיף את האותיות הוא בחי' גלגלתא לבנונית אשר הוא מקיף ומקור למוחין כו':

“Y cuando te traiga” corresponde a la mente (moaj) de Biná, etc. Y el pergamino blanco que rodea las letras corresponde al nivel del cráneo, la blancura, que circunda los mojin y es su fuente, etc.

12 ד ועתה יובן ענין כחותם על לבך דקאי על תש״ר [תפילין של ראש] ונקרא על לבך כי רצועות תש״ר [תפילין של ראש] תליין על ליבא כי

4. Ahora se entenderá el sentido de «como un sello sobre tu corazón», que se refiere a los tefilín de la cabeza. Se los llama «sobre tu corazón» porque las correas de los tefilín de la cabeza «cuelgan sobre el corazón». Pues

הנה הרצועות נעשים ג״כ מעור שהוא ג״כ כמו קלף וגם כשרים כשנעשים הרצועות מקלף כי הרצועות הם המדות עליונות

las correas también están hechas de cuero, que es asimismo como pergamino; y también son válidas cuando se hacen de pergamino. Pues las correas representan los atributos emocionales superiores (midot)

(עיין בזהר פ' פנחס דרל"ו ע"ב) שהם נמשכין ג״כ מבחי' לבנונית דגלגלתא שזהו ענין הגויל כנ"ל

(véase el Zóhar, Parashat Pinjás, folio 236b), que también se extienden desde el nivel de la blancura del cráneo, que es el pergamino, como se mencionó arriba.

ואף שאנו רואין שהמדות נמשכים מן השכל והתינוק ששכלו קטן אהבתו ג״כ בדברים קטנים אעפ״כ [אף על פי כן] יש במדות מקור ג״כ מלמעלה מהשכל

Y aunque vemos que los atributos emocionales se extienden desde el intelecto, y que un niño, cuyo intelecto es pequeño, también ama cosas pequeñas, no obstante, los atributos emocionales también tienen una fuente por encima del intelecto,

וכמו שאיתא באדרא זוטא (דף רצ"ב ע"א) ז"א בעתיקא קדישא תלייא ואחיד ששרש המדות דאצי מבחינת עתיקא וגלגלתא רק ההמשכה הוא דרך השכל וכמו שאנו רואים בחוש שהתפעלות המדות נעשה התחלתן מן השכל.

como se afirma en la Idra Zuta (folio 292a): «Zeir Anpín pende del santo Atika y está ligado a él»; [esto significa] que la raíz de los atributos emocionales de Atzilut se encuentra en el nivel de Atika y del cráneo, y que solo su extensión hacia abajo se realiza por medio del intelecto. Y así vemos claramente que el despertar de las emociones comienza en el intelecto.

אבל אח"כ כשנתפעל גדלה ההתפעלות למעלה מן השכל כמו שאם אדם רואה אוהבו שלא ראה אותו מזמן כביר נעשה השמחה והתפעלות גדולה למעלה מן השכל והטעם שהוא מפני שמקור המדות הם מלמעלה מהשכל כו'

Pero después, una vez que la persona se ha conmovido, la emoción crece más allá del intelecto. Por ejemplo, cuando alguien ve a un amigo a quien no había visto desde hacía mucho tiempo, surgen una alegría y una emoción intensas que trascienden el intelecto. La razón es que la fuente de los atributos emocionales está por encima del intelecto, etc.,

כי או"א [אבא ואימא] אתכלילו במזלא וביה תליין וביה אחידן שנמשכין מבחי' שערות וז"א שהוא המדות בעתיקא אחיד ותלייא (ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה ענין האבות הן הן המרכבה בפ' יתרו) שהוא הגויל הלבן

pues Aba e Ima «están incluidos en el mazal, penden de él y están ligados a él», ya que se extienden desde el nivel de los cabellos; mientras que Zeir Anpín, que son los atributos emocionales, «está ligado a Atika y pende de él» (véase también lo escrito sobre esto en el discurso que comienza «El tema de "Los Patriarcas son la carroza"», en Parashat Yitró), que es el pergamino blanco.

לכן הרצועות נמשכו ונעשו ג"כ מגויל שבעצמות הגויל הוא בחי' לובן היינו חסד דעתיק ומשם נמשכו על הלב שהוא בחי' מדות רק שהארה והמשכה זו מחדס דעתיק למדות אי אפשר להתלבש בפנימית המדה

Por eso las correas también se extienden y se hacen de pergamino, pues en la esencia del pergamino se encuentra el nivel de la blancura, es decir, el Jésed de Atik; desde allí se extienden sobre el corazón, que corresponde al nivel de los atributos emocionales. Sin embargo, esta iluminación y extensión desde el Jésed de Atik hacia los atributos emocionales no puede investirse en la dimensión interior del atributo

כמו התלבשות השכל רק בבחי' מקיף על המדה וזהו וימינו תחבקני פי' ימינו חסד דעתיק תחבקני
בבחי' מקיף כמו אדם המחבק חברו הוא בבחי' מקיף

como el intelecto se reviste, pero solo de manera circundante respecto del atributo. Y esto es [lo que significa] “Y Su mano derecha me abraza”: es decir, “Su mano derecha” es el Jésed de Atik; “me abraza”, de manera circundante, como cuando una persona abraza a su amigo, lo hace de manera circundante.

לכן הרצועות נמשכין ותליין על הלב בבחי' מקיף ושרשן מהגויל שהוא לבנונית דלעילא היינו הקלף
הלבן המקיף להאותיות כנ"ל רק מחמת שנשתלשלו למטה במדות אין בהם בהירות והארה

Por eso las correas se extienden y cuelgan sobre el corazón, de manera circundante, y su raíz proviene del pergamino, que es la blancura superior, es decir, el pergamino blanco que rodea las letras, como se mencionó antes. Sin embargo, como descendieron a los atributos emocionales inferiores, carecen del brillo y la luminosidad

כמו שהן במקורן לובן הגויל כי אין ערוך בחי' הרצועות שהם המשכות בחי' חסד דעתיק למטה כו'
למקור בחי' הגילוי שהוא לבנונית חסד דעתיק.

que tienen en su fuente, la blancura del pergamino. Pues el nivel de las correas, que son prolongaciones del nivel del Jésed de Atik hacia abajo, etc., no guarda comparación con la fuente del nivel de revelación, que es la blancura del Jésed de Atik.

13 ולכן אמרו רצועות שחורות הלמ"מ [הלכה למשה מסיני] ואף על הבתים מבואר בפוסקים שצריכין להיות
שחורים ולא כמו הפרשיות עצמן שהקלף הוא לבן כו'.

Por eso dijeron que las correas negras son una ley dada a Moshé en el Sinaí; y también respecto de las cajas (batim), las autoridades halájicas explican que deben ser negras, a diferencia de los pasajes mismos, cuyo pergamino es blanco, etc.

וזהו שימני כחותם על לבך אלו תש"ר [תפילין של ראש] שרצועות תליין על ליבא (ועמ"ש בביאור ע"פ
שחורה אני ונאווה בענין מצות ל"ת [לא תעשה] שנמשכים ג"כ מבחי' קווצותיו תלתלים שחורות כעורב
כו'

Y esto es [lo que significa] “Ponme como un sello sobre tu corazón”: esto alude a los tefilín de la cabeza, cuyas correas “cuelgan sobre el corazón”. (Y véase lo escrito en el Biur sobre “Soy negra, pero hermosa”, acerca de las mitzvot prohibitivas, que también se derivan del nivel de “Sus cabellos son rizados, negros como un cuervo”, etc.;

ואעפ"כ [ואף על פי כן] זהו לפי שאדרבה שרשן למעלה ממ"ע [ממצות עשה] הנמשכות מבחי שער רישיה כעמר נקא ועד"ז י"ל [יש לומר] כאן שהרי הרצועות שהן שחורות שרשן מבחי לבנונית דגלגלתא חסד דעתיק שלמעלה מבחי שער רישיה כעמר נקא.

Y, sin embargo, esto se debe precisamente a que, por el contrario, su raíz está por encima de las mitzvot positivas, que se derivan del nivel de "el cabello de Su cabeza como lana pura". Y de manera análoga puede decirse aquí: las correas, que son negras, tienen su raíz en la blancura del cráneo, el Jésed de Atik, que está por encima del nivel de "el cabello de Su cabeza como lana pura",

שהשערות אינן ערוך לעצמיות הגלגלתא כנ"ל רק שיש להם אחיזה שם והרצועות שהן עצמן קלף לבן ה"ז [הרי זה] מעצמיות הגלגלתא וחסד דעתיק רק שכדי להיות בחי זו נמשך למטה צ"ל ע"י שיהיו שחורות כו'.

pues los cabellos no guardan comparación con la esencia del cráneo, como se dijo antes, sino que solo tienen allí un punto de apoyo; mientras que las correas, que son de pergamino blanco, provienen por ello de la esencia misma del cráneo y del Jésed de Atik. Sin embargo, para que este nivel se extienda hacia abajo, es necesario que se manifieste a través de su color negro, etc.

והיינו ע"ש [על שם] שנתבאר דתש"ר [דתפילין של ראש] הוא בחי חותם בולט הנמשך ע"י שקיעה שמלמטה תפלת שמונה עשרה כו'

Esto se debe a lo que se explicó: que los tefilín de la cabeza son el nivel del sello en relieve, que se extiende por medio del hundimiento desde abajo, la oración de Shemoné Esré, etc.

וזהו ג"כ בחי האור הנמשך ע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] וכנ"ל שהל"ת [שהלא תעשה] הן בחי שקיעה וביטול עצמותו שע"י נמשך מלמעלה בחי חותם בולט. ולכן כמו של"ת [שלא תעשה] הן מבחי שחורות כעורב דוקא כמבואר שם באריכות.

Este es también el nivel de la luz que se extiende mediante el cumplimiento de las mitzvot prohibitivas, como se dijo antes: las prohibiciones son el nivel del hundimiento y de la anulación del propio ser, por cuyo medio se extiende desde arriba el nivel del sello en relieve. Por eso, así como las prohibiciones pertenecen específicamente al nivel de "negros como un cuervo", tal como se explica allí extensamente,

כך נק' חותם זה דתש"ר [דתפילין של ראש] כחותם על לבך שהוא בחי' הרצועות דתליין על לבא שהן שחרות כו' והיינו לפי ששרשם ממקום גבוה מאד הלבנונית דגלגלתא לכך לא יוכלו להתגלות למטה כ"א בבחי' שחרות כו'.

así también este sello de los tefilín de la cabeza se llama “como un sello sobre tu corazón”: alude al nivel de las correas que “cuelgan sobre el corazón” y que son negras, etc. Esto se debe a que su raíz proviene de un lugar muy elevado, la blancura del cráneo; por eso no pueden revelarse abajo sino como negrura, etc.

וכן הבתים הם שחורים דייקא. וממש"כ [וממה שכתוב] יובן ג"כ לשם בענין המבואר שם דשרש האור הנמשך ע"י שערות שחרות דז"א ע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] הוא גדול במעלה מבחי' שער רישיה כעמר נקא דא"א

Y lo mismo ocurre con las cajas: son precisamente negras. De lo escrito aquí también se comprenderá, respecto de [el Biur] allí, el asunto que allí se explica: que la raíz de la luz que se extiende por medio de los cabellos negros de Zeir Anpín, mediante el cumplimiento de las mitzvot prohibitivas, es de una categoría más elevada que el nivel de “el cabello de Su cabeza como lana pura” de Arij Anpín;

והיינו ששרשו ממקור הלבנונית ע"ש ד"ל [דיש לומר] ענין מקור הלבנונית היינו לבנונית גלגלתא דא"א שבו חסד דעתיק שזהו ודאי למעלה מבחי' שער רישיה כעמר נקא עצמן.

es decir, su raíz proviene de la fuente de la blancura (véase allí). Pues puede decirse que “la fuente de la blancura” significa la blancura del cráneo de Arij Anpín, en el que se encuentra el Jésed de Atik, que ciertamente está por encima del nivel del “cabello de Su cabeza como lana pura” mismo.

והגם דשם נתבאר בע"א [באופן אחר] מ"מ גם פי' זה יש לו פנים ועיין מ"ש בביאור ע"פ שוש אשיש וע"פ כי כארץ תוציא צמחה בנין י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שהם ממלאים כל הפגמים כו' וע"פ תורה צוה דממש"ש [דממה שכתוב שם] אפשר שיש ראייה לפי זה):

Y aunque allí se explicó de otra manera, esta explicación también tiene fundamento. Véase lo escrito en el Biur sobre “Me alegraré mucho” y sobre “Pues la tierra hace brotar su crecimiento”, [acerca de] la construcción de los Trece Atributos de Misericordia, que colman todas las deficiencias, etc.; y sobre “Moshe nos ordenó la Torá”; de lo escrito allí quizá haya una prueba a favor de esta explicación.)

14 ה וענין כחותם על זרועך הוא תשיי [תפילין של יד] וזהו ענין קייש [קריאת שמע] ושמוייע [ושמונה עשרה] שאמר בזהר פ' במדבר (דק"כ ע"ב) שצלותא דמיושב לקבל תפלה של יד והיינו עד שמונה עשרה.

5. Y el significado de “como un sello sobre tu brazo” es el tefilín del brazo. Este es también el sentido del Shemá y de la Shemoné Esré, acerca de los cuales dijeron en el Zóhar, Parashat Bamidbar (folio 120b), que “la plegaria sentada corresponde al tefilín del brazo”; es decir, hasta la Shemoné Esré;

לבתר צלותא דמעומד דהיא לקבל תפלה דרישא ודא כגוונא דדא כו' פי' כי קייש [קריאת שמע] וברכותיה הוא תפלה מיושב שהוא בחי' נוקי' [נוקבא] באשה קראה מושב כו'

“después, la plegaria de pie, que corresponde al tefilín de la cabeza; y esto es a semejanza de aquello”, etc. Es decir: el Shemá y sus bendiciones son la plegaria sentada, que corresponde al nivel de Nukvá; en referencia a la mujer, se la llama “asiento”, etc.;

וישב ה' מלך לעולם בחי' מלכות דאצילות שמתלבשת בבייע (ועמ"ש מזה סדי"ה מי כהוי' אלקינו המגביהי לשבת ועיין מ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בפי' ממושבותיכם תביאו כו')

“Y Havaia se sienta como Rey para siempre”: el nivel de Maljut de Atzilut, que se inviste en Beriá, Yetzirá y Asiá (véase lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza “¿Quién es como Havaia, nuestro D'os, que se sienta en las alturas?”, y véase también lo escrito en el discurso que comienza “Y yo estaba junto a Él como un amon”, en la explicación de “Desde sus moradas traerán”, etc.).

והיינו האהבה שממטה למעלה בבחי' ובכל מאדך הוא בבחי' בליטה והר שיש מי שאוהב כו'

Esto es el amor que asciende desde abajo hacia arriba, en la modalidad de “y con toda tu fuerza”: se manifiesta como una protuberancia y como una montaña, pues “hay quien ama”, etc.;

נמשך מזה מלמעלה בחי' הר ההר היינו המשכת ההר עליון לפי ערך העלאת ההר מלמטה

a partir de esto se atrae desde arriba el nivel de Hor HaHar, es decir, la atracción de la montaña superior, en proporción al ascenso de la montaña desde abajo;

והיינו התלבשות אור א"ס ב"ה בע"ס [בעשר ספירות] בחי' כלים דאצילות ואור א"ס מלובש ומכוסה בתוך כלים דאצי'

esto es, la investidura de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, en las Diez Sefirot, que son el nivel de las vasijas de Atzilut; la Luz Infinita está investida y cubierta dentro de las vasijas de Atzilut.

וזהו ענין המשכת ובנין רמ"ח איברים דמלכא ז"א דאצילות ע"י רמ"ח תיבין שבק"ש [שבקריאת שמע] שיש ג"כ תשעה בראש (כנזכר במשנה ספ"ק [סוף פרק קמא] דאהלות)

Este es el sentido de la atracción y construcción de los 248 miembros del Rey, Zeir Anpín de Atzilut, por medio de las 248 palabras del Shemá; y también hay “nueve en la cabeza” (como se menciona en la Mishná, al final del primer capítulo de Oholot),

והיינו כל בחינת זעיר (ועמ"ש מענין זה דרמ"ח תיבין שבק"ש [שבקריאת שמע] הם בנין והמשכת רמ"ח איברים דמלכא בד"ה צאינה וראינה)

es decir, todo el nivel de Zeir (véase lo escrito sobre este tema: que las 248 palabras del Shemá constituyen la construcción y la atracción de los 248 miembros del Rey, en el discurso que comienza “Salgan y vean”).

ולכן נקי המשכה הנ"ל תפלה של יד שכתוב בה והיה לך לאות ולא לאחרים לאות מפני שהאורות מכוסים ומלובשים בתוך הכלים בבחי' שקיעה.

Por eso, la continuación descendente mencionada antes se llama tefilín del brazo, respecto de los cuales está escrito: «Y será para ti una señal», y no una señal para los demás; porque las luces están cubiertas y revestidas dentro de las vasijas, a modo de impresión hundida.

משא"כ שמו"ע [שמונה עשרה] בחי' ביטול היש שהוא ענין כריעות והשתחוואות ולכן הוא בלחש מחמת שע"י הביטול נתקרב כו'

En cambio, la Amidá es el nivel de la autoanulación del yesh, que consiste en inclinarse y postrarse. Por eso se recita en voz baja: porque mediante la autoanulación uno se ha acercado, etc.

והוא כמשל המדבר עם הקרוב אליו בלחש ונמשך מזה בחי' בליטה גילוי אור א"ס שלמעלה מ"י"ס [מ"י ספירות] דאצי"

como en la analogía de alguien que habla en voz baja con una persona cercana. De esto se deriva el nivel de relieve: una revelación de la Luz Infinita que está por encima de las diez Sefirot de Atzilut;

והוא תפילין שבראש בבחי' גילוי וזהו שמאלו תחת לראשי בחי' ק"ש [קריאת שמע] ותש"י [ותפילין של יד] ואח"כ וימינו תחבקני תש"ר [תפילין של ראש] כנ"ל.

y este es el tefilín de la cabeza, en un estado de revelación. Esto es [lo que significa]: «Su izquierda está bajo mi cabeza»: el nivel del Shemá y del tefilín del brazo; y luego, «y Su derecha me abraza»: el tefilín de la cabeza, como se mencionó antes.

(והנה בכ"ז [בכל זה] מתורץ מה שהקשה הרמ"ז [הרב משה זכות] ס"פ במדבר וז"ל [וזה לשוננו] שלפי הנזכר תפילין אלו הכל הוא באצ"י והנה הרב ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה] מסר לנו בפ"י שתפלה של יד הוא בבריאה ותש"ר [ותפילין של ראש] הוא באצילות וכן מוכח מכאן כו' עכ"ל [עד כאן לשוננו].

(Con todo esto queda resuelta la dificultad que planteó el Ramaz al final de Parshas Bamidbar. Estas son sus palabras: «Según lo mencionado, estos tefilín están todos en Atzilut; sin embargo, el Rav [el Arizal], de bendita memoria, nos transmitió explícitamente que el tefilín del brazo está en Beriá y el tefilín de la cabeza está en Atzilut, y así también se demuestra de aquí», etc. Fin de la cita.)

ועמ"ש במ"א בד"ה עיין בע"ח [בעץ חיים] שמ"ט דתש"י [דתפילין של יד] בבריאה היינו שהתקון נעשה לדחות החיצונים מג"ת [מג' תחתונות] דבריאה ע"ח [עץ חיים] המשכת האור מאצ"י כו' ע"ש אכן לפמשי"כ [לפי מה שכתוב] לק"מ [לא קשה מידי] דמ"ש דתש"י [דתפילין של יד] הוא בבריאה היינו ממש מ"ש בזהר שם צלותא דמיושב לקבל תפלה של יד.

Y véase lo escrito en otro lugar, en el discurso que comienza «Véase Etz Chaim, Sha'ar 49»: que el hecho de que el tefilín del brazo esté en Beriá significa que la rectificación se lleva a cabo para alejar las fuerzas externas de las tres Sefirot inferiores de Beriá, mediante la continuación descendente de la luz desde Atzilut, etc. Véase allí. Sin embargo, según lo escrito aquí, no hay ninguna dificultad: lo que se afirma —que el tefilín del brazo está en Beriá— es exactamente lo que dice allí el Zohar: «la oración que se recita sentado corresponde al tefilín del brazo».

וצלותא דמיושב הוא בבריאה והרי לא אמר רק דהוא לקבל תש"י [תפילין של יד]. ור"ל [ורוצה לומר] שצלותא דמיושב הוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] המעורר וממשיך המשכה דתש"י [דתפילין של יד] וכנ"ל. דצלותא דמיושב הוא כח"י רצוא שהוא חותם כולט שמלמטה.

Y la oración que se recita sentado está en Beriá; en efecto, solo se dijo que corresponde al tefilín del brazo. Esto significa que la oración que se recita sentado es la elevación de máyin nukvin (aguas femeninas), que despierta y provoca la continuación descendente del tefilín del brazo, como se mencionó antes; pues la oración que se recita sentado es el nivel de ratzóz, que es la impresión en relieve desde abajo.

וזהו ודאי בחי' בריאה ששם שייך בחי' הרצוא והתשוקה ליכלל באצי'. אבל ההמשכה שעייז מלמעלה שהיא בחי' חותם שוקע שמלמעלה דהיינו תשיי [תפילין של יד] הוא ודאי באצילות המשכת אור א"ס בכלים דאצי' כו' וכנ"ל.

Y este es ciertamente el nivel de Beriá, pues allí corresponde el ratzóz y el anhelo de quedar incluido en Atzilut. Pero la continuación descendente que resulta de ello, desde arriba —que es el nivel de la impresión hundida desde arriba, es decir, el tefilín del brazo—, está ciertamente en Atzilut: la continuación descendente de la Luz Infinita dentro de las vasijas de Atzilut, etc., como se mencionó antes.

ומי"ש דתשיי [דתפילין של ראש] הוא באצילות היינו מי"ש בזהר שם לבתר צלותא דמעומד דהיא לקבל תפלה דרישא.

Y lo que se dice —que los tefilín de la cabeza están en Atzilut— es lo que se afirma allí en el Zóhar: «después, la plegaria de pie, que corresponde a los tefilín de la cabeza».

ור"ל [ורוצה לומר] שגם מה שהוא בחי' לקבל תפלה דרישא דהיינו ההעלאת מי"ן [מיין נוקבין] הגורם המשכת חותם בולט דתשיי [דתפילין של ראש] שזהו פי' לקבל תפלה דרישא הנה בחי' זו הוא באצילות.

Es decir, incluso aquello que corresponde a los tefilín de la cabeza —a saber, la elevación de mayin nukvin, que provoca la atracción del sello protuberante de los tefilín de la cabeza, que es el significado de «corresponde a los tefilín de la cabeza»— está en Atzilut.

וזהו ענין שמו"ע [שמונה עשרה] שהוא בחי' אצילות שהוא בחי' ביטול כי אצילות הוא חכמה בכלל שהיא בחי' ביטול יראה בושת כו' חותם שוקע שמלמטה בחי' שוב ואולם ההמשכה שעייז

Y este es el significado de la Shemoneh Esreh, que corresponde al nivel de Atzilut, el nivel de la autoanulación (bitul), pues Atzilut en su conjunto es Jojmá, que corresponde al nivel de la autoanulación, el temor reverencial de la vergüenza, etc.: el sello hundido desde abajo, el nivel de shov. Pero la atracción que se produce por medio de esto

הוא תש"ר [תפילין של ראש] דמארי עלמא חותם בולט שמלמעלה גילוי אור א"ס שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] דאצי" כנ"ל ועיין מ"ש בפ' ויחי בד"ה יהודה אתה יודוך דק"ש [דקריאת שמע] ואמת ויציב הם בחי' המשכות מאור א"ס ב"ה לבחי' ממלא כל עלמין.

es los tefilín de la cabeza del Amo del mundo, el sello protuberante desde arriba, una revelación de la Luz Infinita que está por encima de las Diez Sefirot de Atzilut, como se mencionó antes. Véase también lo escrito en la parashá Vayejí, en el discurso que comienza «Yehudá, tus [hermanos] te reconocerán», donde se explica que el Shemá y Emet VeYatziv corresponden a las atracciones que descienden de la Luz Infinita, bendito sea, hacia el nivel de la luz que llena todos los mundos (me-malé kol almin);

אבל בחי' שמו"ע [שמונה עשרה] שהוא בחי' יהודה הודאה וביטול והתכללות באור א"ס ב"ה הסוכ"ע כו' ועמ"ש בד"ה השמים כסאי כו' אך אי זה בית כו' המשכת מקיפין מבחי' סוכב כ"ע [כל עלמין] הנמשך ע"י

pero la Shemoneh Esreh corresponde al nivel de Yehudá: reconocimiento, autoanulación e inclusión en la Luz Infinita, bendito sea, que circunda todos los mundos (sovev kol almin), etc. Véase también lo escrito en el discurso que comienza «Los cielos son Mi trono», etc., acerca de «Pero ¿dónde está la casa», etc.: la atracción de las luces circundantes desde el nivel de sovev kol almin, que descienden por medio de

תפלת שמו"ע [שמונה עשרה] וממש"ש [וממה שכתוב שם] יובן ג"כ ענין חותם שוקע הנזכר כאן שהוא ע"ד בחי' השמים כסאי כו' וחותם בולט הוא בחינת המשכת המקיפים מבחי' סוכ"ע כו' שזהו ענין אי זה בית כו' ואל זה אביט כו':

la plegaria de la Shemoneh Esreh. Y de lo escrito allí también se comprenderá el significado del sello hundido mencionado aquí, que guarda relación con el nivel de «Los cielos son Mi trono», etc.; mientras que el sello protuberante es el nivel de la atracción de las luces circundantes desde el nivel de sovev kol almin, etc., que es el significado de «¿Dónde está la casa», etc., y «Pero a este miraré», etc.)

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/shir-hashirim/37/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak